

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal cu excepția lunilor Iulie—August.

UN NUMĂR 3 LEI.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, Ier. Ciungan, I. Ereazu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringearn
A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele școlare și partit. 180 lei. Redacția și Administrația la Aiud, strada Unirii 46.

In vederea întrunirilor județene, a corpului didactic.

Federalizarea corpului didactic, din întreaga țară, fiind astăzi fapt împlinit, lupta, pentru beneficierea reală de drepturile noastre, acordate prin lege, se va da pe un front unic. Prin ascuțișul slovei, victoria va fi a noastră.

In curând — probabil la 23 Martie a. c. — asociațiunile județene federalizate, a corpului didactic, vor ținea adunări, în cari se va declara continuarea luptei începute. Deacum vom desbrăca haina învechită a resemnării mute, de ale cărei neajunsuri ni-s'a ros pielea; vom păși categoric, spunându-ne laconic, nedreptatea ce ni-s'a creat; a fost îndeajuns cât a fost, încât suntem sătui de promisiuni.

Dar ce mai vreți? Congrese peste congrese, memorii precise, intervenții îngrășate cu promisiuni; iar rezultatul: câteva milioane de lei, svârlite în fugă, în mijlocul celor, cari țin în mâinile lor viitorul acestei națiuni. Cu drept cuvânt s'a spus: „a face economii, în

bugetul statului, la capitolul „Cultura poporului“, însemnează risipă“.

Viltoarele adunări județene, a corpului didactic, prin atitudinea lor legală și precisă, vor trebui să culmineze în a demonstra opiniei publice și conducătorilor politici, că drepturile asupra cărora insistăm formează cea mai vitală armă, a existenței noastre. Oricât de puțin pretențioși am fi, cu un salariu lunar de 3200 lei, fără alte venituri — căci acesta este cazul celor tineri — apoi, să mă ierțați, nu se poate trăi.

Nu cerem altceva, decât ceace legea ne-a îngăduit.

Ni-se impune însă, să știm cum vom răspunde convocării adunării generale. Cheia este foarte simplă: cu orice sacrificii, să ne prezentăm toți; am demonstra astfel publicului indignarea noastră, de felul cum suntem tratați.

Alegați cu toții când vom fi chemați; îndreptați-vă pașii siguri cu speranța că vom reuși; deschideți-vă inima și spuneți neajunsurile, în auzul tuturor; căci aceste adunări vor fi premergătoare congresului dela București,

Cu credința neștrămutată în câștigarea dreptei noastre cauze, victoria va fi de partea noastră.

I. Breazu inv.

Pedagogia medicală.

Există și o pedagogie medicală?

Evident, că astăzi când avem atâtea pedagogii, experimentală în Franța, pragmatistă în America, etc. avem și o pedagogie medicală. Pedagogie medicală practică și experimental aplicată o găsim în Casele dei Bambini ale D-nei M. Montesorii.

Punctul dela care pleacă D-sa este următorul: „Pentru a se atrage atenția copiilor înapoiți e nevoie de stimulenți sensoriali tari“.

Teoria fixității speciilor susținută de Linné și Couvier nu mai dăinuiește. Astăzi cea mai dreaptă teorie pare a fi a lui Darwin și Lamarch cari susțin contrariul: Transformismul. Speciile evoluează transformându-se dintr-una într-alta. Individul se supune în mod pasiv influențelor mediului, se adaptează

influențelor ce vin dinafară, pierzând caractere deja câștigate sau căpătând altele după necesitate. Aceste caractere câștigate de individ devin ereditare și astfel iau naștere spețele noi sau varietățile.

Dacă este adevărat că individul se supune în mod pasiv influențelor mediului, atunci acest mediu trebuie creat eficace, dezvoltării individului. Or tocmai pentru că suntem supuși transformismului nu găsim două caractere la fel. Priviți o clasă de 50 elevi și veți avea 50 caractere.

Nu toți indivizii au aceiaș putere de adoptare, tot din motivul de mai sus. Unii sunt bine dotați de natură, iar alții mai puțin. Metodele școlare de până acum cele mai multe nu țin seamă de acest lucru. Nu toți indivizii sunt capabili de aceiaș sfortare, iar noi, le cerem acelaș lucru.

Răul este mult mai mare când facem învățământul prin sfortare. Să nu confundăm învățământul sfortărei cu învățământul prin sfortare. Învățământul prin sfortare este un învățământ impus, iar învățământul sfortărei este învățământul interesului care presupune sfortare. Lucrul e ușor de înțeles. Nu supunând pe un copil la sfortare de timpuriu, dezvoltăm în el facultatea de a face sfortări mai târziu în viață, după cum nu făcând pe un sugaciu să mănânce multe bifece îi pregătim un stomac tare când va fi mare.

Aptitudinea pentru sfortare nu se poate dezvolta prin exercițiu așa cum se dezvoltă un mușchiu.

Un singur exemplu ne va edifica pe deplin. O mâncare, care nu ne place și pe care ne vedem siliți a o înghiți pentru a face plăcere gazdei, va fi pentru noi — o masă corvoadă — față de o mâncare, mâncată cu poftă. Această mâncare corvoadă, care n'a stimulat interesul pungei stomacale și procesul secrețiunii gastrice, va rămâne pe stomac.

Mâncarea intelectuală pe care o prepară școala invitațiilor săi, rămâne supusă aceloraș legi ca și ceialaltă.

Animalitatea — fie chiar și cea a corpului nostru — nici când n'a înțeles scopuri cu țintă peste interesul imediat, și pentru acest lucru trebuie să sondăm întotdeauna interesul atât de frumos expus în cartea „Școala și copilul“ de filosoful American J. Devey.

O muncă grea cu atât este mai interesantă, cu atât provoacă mai puține reflexe de apărare (cauza înmuierii atenției) și care trebuiesc ținute în respect.

În esență care este atunci rolul pedagogiei medicale în Casele dei Bambini? Voiu da foarte sumar ceiace mi-s'a părut mai potrivit și adaptabil învățământului nostru.

Scopul principal este : sănătate deplină, învățământ temeinic și dezvoltarea complectă a tuturor simțurilor și facultăților indi-

vidului, fie chiar și a celor mai puțin dotați. Idealul acestei școli este să se apropie de copil în limitele posibilului prin mijloace intuitive, atractive.

Schema sau mai bine zis mijloacele de care se servește la câteva lecții ne va verifica pe deplin adevărul.

O lecție de intuiție.

Subiectul : Găina.

1. Se arată mai întâiu un model colorat, tăiat din carton.
2. Se arată adevărata găină. 3. Se arată imaginea în culori într'un tablou mare și artistic. 4. Se arată apoi cu proiecții luminoase mai multe exemplare la o fermă etc. și 5. Se arată apoi figura în cartea copilului.

La istorie de exemplu : Lecția se face în jurul tablourilor vii, în care sunt exprimate toate ideile principale ale lecției, apoi proiecții luminoase.

La geografie : insule, peninsule ; lecția se predă în mod practic cu construcții în curtea școlii. Se face un mic lac, o insulă, o peninsulă și un fluviu în miniatură. Satul se face din bucăți de lați, aranjându-se pe străzi, biserica din două buc. de lați, iar pe școală așezându-se un steag al patriei. Se iau bucățile de lați ce închipuiau casele, apoi se procedează la recunoașterea străzilor. Aceasta e o hartă geografică.

Se ține minuțios seamă ca la răspunsuri elevii să se țină în picioare drept și cu ochii fixați în ochii învățătorului.

În rezumat pentru captivarea interesului și atragerea atenției copiilor până și a celor mai înapoiți se folosesc stimulenți sensoriali tari.

Pentru dezvoltarea sensibilității papilelor nervoase, lucru atât de însemnat în educație, se folosește mijlocul strămoșilor noștri „Romani” atât de vitali „Baia”.

Băile generale ajută în cel mai înalt grad sensibilitatea papilelor nervoase, fapt recunoscut de toți doctorii.

Băile calde și reci sunt un puternic mijloc educativ pentru dezvoltarea atenției copilului asupra mediului extern, tot așa de puternic ca și aerul.

Băile calde parțiale ajută și dezvoltă sensibilitatea, iar băile de aburi dezvoltă transpirațiunea. După fiecare alimentație copii trebuie să iasă în grădină în mirosul florilor aromatice. Plimbările se fac încet.

Iată de ce școala D-nei M. Montessorii are, și baie, și grădină cu flori.

Ioan Raica
inv.

Cooperativa noastră-

III.

Nu sunt de părere ca să se licuideze această cooperativă, fiindcă de ea avem mare lipsă, mai ales astăzi, când încă nu avem prăvălii românești suficiente și când încă domnește pe piață specula nerușinată.

Trebuie deci ca să se depună toate eforturile pentru susținerea și asigurarea viitorului acestei cooperative.

În special trebuie apelat stăruitor la concursul **corpului didactic secundar din Aiud**, în sânul căruia se găsesc mulți oameni înțelegători și dornici de a realiza aci lucruri bune și frumoase românești.

Se știe doară, că în Aiud există **un liceu de băieți, un gimnaz de fete, o școală superioară de comerț pentru fete, o școală de arte și meserii pentru băieți**. Pe lângă fiecare dintre aceste școli se găsește apoi câte un **internat**.

Dacă aceste școli ar sprijini efectiv cooperativa atunci de bună seamă că i-ar asigura viitorul. Acest lucru atâră în prima linie dela doamnele profesoare și domnii profesori respectivi. Concursul dâșilor este deci neapărat de lipsă; fără el nu se poate face nimic. Dâșii trebuie rugați ca să se înscrie de membri în cooperativă.

În cazul când s'ar obține concursul efectiv al corpului didactic secundar din Aiud, ba chiar și din celelalte centre ale județului atunci cooperativa să-și schimbe imediat structura. Consiliul cooperativei să nu mai fie compus ca până aci numai din învățători, ci și din profesori și profesoare, dându-le acestor din urmă un număr egal de locuri cu ale învățătorilor.

În acest caz numele de azi al cooperativei încă ar trebui să se schimbe. Bună oară s'ar putea numi: „**Cooperativa corpului didactic din județul Alba**“.

Mai mult. Cooperativa ar trebui în acest caz să deschidă și o **secție de coloniale**, pentruca să poată aproviziona cu cele de lipsă internatelor de pe lângă școlile secundare. Având cooperativa secție de manufactură, de aci s'ar procura elevii și elevele materialul de uniformă. Chiar și materialul de lucru pentru școala de arte și meserii s'ar putea procura prin cooperativa aceasta.

Declar cu toată convingerea, că dacă cooperativa această ar fi sprijinită de toți profesorii, profesoarele și elevii dela aceste școli, atunci s'ar putea susține și fără concursul învățătorilor. Dar aceștia pentruce să nu dea concurs unei instituțiuni de ale lor. Învățătorii și profesorii noștri azi trebuie să lucreze mână în mână. Ei trebuie să pășească uniți și pe terenul realizărilor practice. Colaborând unii cu alții în armonie și bună înțelegere vor putea realiza lucruri mari pentru ei și ai lor.

În cazul, când nu se va putea obține concursul efectiv al corpului didactic secundar, viitorul acestei cooperative nu-l văd asigurat.

Fapt e, că această cooperativă nu mai poate dăinui în felul cum este organizată astăzi. Și dacă nu se poate face altfel atunci daog și eu, că aceasta cooperativă trebuie licuidată acum. până când nu este încă târziu.

Cooperatorul.

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștiențios de către cei vizați.

No. 528—1930

Obiect: *Posturile vacante pentru transferări.*

În cele următoare publicăm posturile vacante dela școlile și grădinile de copii din județul nostru. În dreptul fiecărei comune se arată care post e vacant și de către cine se poate complecta. Aceia cari doresc să fie transferați în aceste posturi își vor înainta cererile la On. Directorat ministerial (serviciul instrucțiunii publice și al cultelor) din Cluj prin Revizoratul nostru până la 25 Martie a. c. inclusive. La cerere se vor anexa actele necesare pentru dovedirea celor cuprinse în Art. 237—243 din Regulam. Cererile, care nu vor întruni aceste condițiuni, nu se vor lua în considerație.

I. Posturi rurale.

1. Abrud Buninginea	p. I	învățător
2. " "	II	învățătoare
3. Bucium Izbita	I	învățător
4. " Sasa	"	"
5. Mogoș Miclești	"	"
6. " Bârlești	"	"
7. " Cojocani	"	"
8. Roșia Montană	II	învățătoare
9. " "	V	învățător
10. Sohodol Vârs	I	învățător
11. " Peleş	"	"
12. " Poiana	"	"
13. " Valea Verde	"	"
14. Cărpeneș Vârtope	"	"
15. Băgău	II	învățătoare
16. Aiudul de Sus	III	învățător
17. " " "	IV	inv. secția magh.

18. Cacova	I	invățător
19. "	III	"
20. Gârbovița	I	"
21. Gârbova de jos	II	invățătoare
22. Leorinț	I	invățător
23. Lopadea Nouă	p. II	invățătoare ref.
24. Ponor Sat	I	invățător
25. Răchișel	"	"
26. Rădești	"	"
27. "	II	invățătoare
28. Valea geogelului	"	"
29. Căpâlna	III	invățător
30. Laz	II	invățătoare
31. Daia	I	invățător
32. Petrești	II	invățătoare
33. Pianul de Sus	III	"
34. Purcărețiu	I	invățător
35. "	II	invățătoare
36. Răchita	I	invățător
37. Săsciori	IV	invățătoare
38. Șugag Mărlinie	I	invățător
39. " Bârzana	I	"
40. " Jidostina	I	"
41. " Tău	I	"
42. Benic	I	"
43. "	II	invățătoare
44. Căpud Zăries	I	invățător
45. Dealul Geoagiului Tecsești	I	"
46. Galda de Jos	III	"
47. Geomal	I	"
48. Intregalde Necrilesti	"	"
49. Obreja	"	"
50. Pețelca	"	"
51. Alecuș	"	"
52. Căptâlan	"	"
53. Ciugudul de Jos	II	invățătoare
54. Decea	I	invățător
55. Silvaș	"	"
56. Spâlnaca	"	"
57. "	II	invățătoare
58. Vințul de Jos — Mereteu	I	invățător
59. Valea Vințului	I	"
60. Acmariu	"	"
61. Bărâbant	"	"
62. Dumitra	"	"
63. Inuri — Stăninii	"	"
64. Păclișa	II	invățătoare
65. Răcâtau	I	invățător

66. Straja		invățătoare
67. "		invățător
68. Totoiu		"
69. Zlatna		"
70. Zlatna-Văltori		"
71. Presaca		"
72. Sard	III	"
73. Telna	I	"
74. Tibru		"
75. "	II	"
76. Trâmboiele	I	invățătoare
77. Valea Dosului		invățător
78. Medveș	"	"
79. Isvoarele	"	inv. reformat
80. "	II	invățător
81. Vălișoara	I	invățătoare
		invățător

II. Posturi urbane. 1. Alba-Iulia No. 1 p. V invățător, 2. Alba-Iulia No. 2 p. II invățătoare, 3. Alba-Iulia No. 2. p. VI invățătoare, 4. Alba-Iulia Partoș I invățător, 5. Sebeș VIII invățătoare, 6. Sebeș III invățătoare. **III. Posturi de grădini de copii rurale.** 1. Pianul de Sus p. I. conducătoare, 2. Pianul de Sus p. II. conducătoare. **IV. Posturi de grădini de copii urbane.** 1. Sebeș p. III conducătoare.

Revizor, *M. Sasu.*

Cărți și reviste.

Gh. Brânzan : „**Călăuza tânărului invățător**“. Prețul 80 lei. Editura autorului (str. Avram Iancu No. 7 Bazargic—Călia Cra). Cuprinde următoarele : Partea I. *a)* Un tablou al școalelor normale — băieți și fete — din întreaga țară, *b)* Un ghid de conducere lunară cece privește unele lucrări de cancelarie. Partea II. cuprinde cunoștințe amănunțite asupra tinerii scriptelor, următoarelor instituțiuni : Școala primară, Cercul cultural, Casa corpului didactic, Comitetul școlar. Partea III. cuprinde diverse instrucțiuni tot cu privire la ținerea scriptelor, precum și un însemnat număr de anexe lămuritoare. Este o carte mult folositoare în special tinerilor invățători, cărora e știut, că în școala normală nu li se dă nici o îndrumare în cece privește ținerea scriptelor. De aceea o și recomandăm cu toată căldura.

Poșta Redacțiunii

Dlui **S. E. F.** în **G. d. s.** Articolul nu se poate publica, fiindcă e scris de tot rău, încât nu-l pot ceti culegătorii. Pentru Dzeu ; o scrisoare așa slabă, dela un tânăr invățător, mai rar am văzut.